UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Solus sacerdos potest celebrare

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

vt eſt nomē ſubſtātiuum. ⁊ tūc definitur ſic. Miſſa eſt diuinū officium ad
ſalutem fideliū ⁊ ad ꝯſecratōem corporis chriſti a ſanctis patribus. ſcʒ a
ſancto Petro ⁊ ab alijs inſtitutū. qꝛ ibi ꝯſecratur corpus ⁊ ſanguis xpi Et
illo modo etiam poteſt dici a verbo mittor teris. quia ibi filius dei mitti-
tur in altari. Scd̄o. quia ibi preces ſacerdotis ꝑ manus angeli mittūtur
ad deum. ¶ Item dr̄ notāter in lr̄a (collecta) Pro quo ſciendū ꝙ collecta
vno modo eſt adiectiuū. ⁊ venit a verbo colligo is ere. ⁊ ſic nō ſumitur h̄.
Alio modo eſt nomē ſubſtantiuū. ⁊ definitur ſic. Collecta eſt oratio in q̄
deo loq̄mur ⁊ ei in loquendo vnimur ad īpetrandū diuinū auxiliū ⁊ grām
diuinā. nā ille qui orat deo loq̄tur. ⁊ ꝑ hoc deo vnitur
☞ Item notandum. ꝙ nō quilibet aptus eſt ad celebrādum miſſaʒ. ſed
ſolus ſacerdos. Pro quo ſciendū ꝙ ſacerdos a ſanctis patribus definitur
ſic. Sacerdos eſt homo maſculus ꝯſecratus. ieiunus. mente ⁊ corꝑe mū-
dus. nulla occaſione prepeditus. vni vel pluribus ꝯiunctus vel ꝯmunica-
tus quo ad vices ⁊ quo ad tempus determinatū debite ordinatus. Hic
tanguntur multa que requiruntur ad ſacerdotē qui diuinū officiuʒ miſſe
debet celebrare. Primo req̄ritur ꝙ ſit homo. qꝛ angelus nō poteſt eſſe ſacer-
dos. nec poteſt celebrare miſſam. Per h̄ ꝙ dr̄ (maſculus) excluditur femel-
la. ſimiliter ⁊ monialis. Per hoc ꝙ dr̄ (ꝯſecratus) remouetur vna opinio
hereticoꝝ qui dixerunt ꝙ q̄libet xpianus deuotus poſſet celebrare miſ-
ſam. Per hoc ꝙ dr̄ (ieiunus) tangitur ꝙ ſacerdos volens celebrare miſſaʒ
debet ieiunare a media nocte vſqꝫ poſt celebratōem. ⁊ ad h̄ requiritur ꝙ
dormiat. Nam maxime requiritur in tali officio ꝙ cibus corporalis ſit
digeſtus. ⁊ talis digeſtio maxime fit in ſomno. vt ex naturalibꝫ manifeſte
habetur. Et ergo ſi ſacerdos non dormierit a media nocte ſic ꝙ mediā no-
ctem vigilaret incaute poſſet celebrare ſequēti die. niſi h̄ eſſet ꝙ nō poſſet
dormire per totam noctem ꝓpter aliquā certam infirmitatē que impedi-
ret ſomnū. tunc bene admittitur ꝙ in ſequenti die celebrat. dūmodo ſit fa-
cta digeſtio. Per h̄ aūt quod dr̄ (mente ⁊ corpore mūdus) vult ꝙ ſacer-
dos volens celebrare debet eſſe mundus ab omi peccato ne labijs immū-
dis tangat ⁊ oſculetur filium virginis. vn̄ dr̄ btūs Bernardus. O cleri-
ce quō labijs oſcularis filiū virginis q̄bus paulo ante oſculatus es labia
meretricis. videas ne oſculo filiū virginis tradas. Per h̄ quod dr̄ (nulla
occaſione prepeditus) vult ꝙ talis ſacerdos nō ſit irregularis neqꝫ excō-
municatus Per h̄ quod dr̄ (vni vel pluribꝫ ꝯiunctus vel ꝯmunicatꝰ) vno
modo intelligitur ꝙ debet habere vnū vel plures adiutores. Alio modo
intelligitur ꝙ ſi nō ſint plures adiutores. tamē adhuc ꝓ nobis debet ora-
re in ꝯmuni. Nam licet ibi ſit niſi vnus miniſter. ſufficit tamē ꝙ ibi ſint plu-
res aſtantes. ⁊ ergo dr̄. orate pro me peccatore. Sed per h̄ ꝙ dr̄ (quo ad
vices) vult ꝙ ſacerdos nō debet celebrare miſſam niſi in eccleſijs ⁊ locꝭ ꝯſe-
cratis. et ſi fiat alibi ꝙ hoc fiat cum conſenſu et licentia epiſcopi. Sed per
hoc ꝙ dicit (⁊ quo ad tempus determinatum) vult ꝙ celebratio nō fiat ni-
ſi in die ⁊ ante meridiem. niſi in feſto natiuitatis domini. tunc vna miſſa
celebratur in nocte. Etiam dr̄ (et debite ordinatus) quia ſacerdos volēs
celebrare debet eſſe ſacris veſtibus indutus ⁊ calciatus que requiruntur
ad miſſam. quia nullus diſcalciatus poteſt celebrare miſſam. Aliter autē

hoc ſic intelligitur .i. ꝙ nō ſit ꝑ ſaltū ꝓmotus ad ſacros ordines. vt ſi poſt
ordinē ſubdyaconatꝰ vel accolitatus cepiſſet ordinē preſbyteratus.
☞ Item ſciendū ſm̄ aliquos ꝙ ſex ſunt virtutes miſſe. Prima eſt. ꝙ ſi
aliq̄s daret pauperibꝫ om̄ia que haberet ⁊ cum hoc peregrinādo ꝑtranſi⸗
ret om̄ia ſpacia terre. tātū ei nō ꝓdeſſet ſicut ſi digne audiret vnā miſſam.
et hoc cum tota mentis ſue deuotione in ſtatu gratie abſq̄ȝ peccatis mor
talibus. Secūda virtus eſt. qꝛ infra auditōem miſſe anime ꝯſanguineoꝝ
nō patiūtur penam in purgatorio. Tercia virtus. quia infra auditionem
miſſe homo nō efficietur ſenex nec infirmabitur. Quarta virtus. qꝛ poſt
auditionem miſſe omnia que ſumūtur magis conueniūt nature q̄ȝ antea.
Quinta virtus eſt. ꝙ miſſa plus petit corā diuina maieſtate q̄ȝ om̄es ora
tiones que fiunt in toto mūdo. qꝛ eſt orō eccleſie. ergo eſt oratio capitalis.
Capitalis em̄ oratio preualet omnibus orōnibus. igitur ⁊c. Sexta virtꝰ ē
ꝙ vna miſſa cum deuotione audita in vita plus valet q̄ȝ centū poſt vitā.
Et hoc quo ad tria. ſcȝ p̄mo q̊ ad remiſſionē culpe. ſecūdo quo ad dimi⸗
nutionē pene. tercio quo ad augmētationē gratie
☞ Ultimo notādum de caſibꝫ. Primus eſt. vtꝝ ſacerdos excōicatus p̄t
conficere corpus xp̄i. Reſpōdetur ꝙ ip̄m ſacerdotem excōmunicatū ꝯfice
re corpus xp̄i intelligitur dupl̄r. vno mō de iure. alio mō de facto. Modo
dr̄ ꝙ ſacerdos excōmunicatus de facto bene ꝯficit corpus xp̄i. ſed non de
iure. Et rō illius eſt. qꝛ nulla pena iuris poſita poteſt tollere illud quod
datum eſt a iure diuino. qꝛ inferius nō tollit ſuperius. ſed excōmunicatio
eſt pena poſita ipſius iuris. ꝯſecratio vero corporis xp̄i ſolum data eſt a
deo vel a lege diuina. ergo excōicatus poteſt ꝯficere corpus xp̄i de facto. li
cet nō de iure. qꝛ de iure excluſus eſt ab eccl̄ia. ¶ Secūdus caſus eſt. vtꝝ
ſacerdos irregularis poteſt ꝯficere corpus xp̄i. Reſpondet̄ cōſimiliter ꝙ
poteſt ꝯficere de facto. non aūt de iure. Nā ille poteſt conficere corpus chri⸗
ſti qui habet illud in quo ꝯſiſtit vera ꝯfectio ⁊ perfectio huius ſacramen⸗
ti. ſed quilibet ſacerdos irregularis eſt huiuſmodi. igitur ⁊c. Minor ꝓba
tur. qꝛ ordo fundatur ſuper caracterem indelibilem qui manet in quoli⸗
bet ſacerdote. non tn̄ poteſt conficere de iure. qꝛ ſacerdos irregularis prohi
bitus eſt ab eccleſia. ¶ Tercius caſus. vtrū āgelus poteſt celebrare miſſā
dato ꝙ habet formā ⁊ materiā ſacerdotis. Reſpōdet̄ ꝙ nō. qꝛ nulli ange
loꝝ dictum eſt hoc. quotienſcūq̄ȝ feceritis ⁊c. In quibꝫ verbis chriſtus ie⸗
ſus dedit hominibꝫ autoritatē ꝯficiendi corpus ſuū. Item dicit apoſtolꝰ
ad Hebreos. Altare autem habemus de quo nō habent poteſtatē ede⸗
re niſi qui tabernaculo ſeruiūnt. id eſt ſacerdotes. Etiā āgeli non habent
caracterē ſacerdotalem. ideo ꝯficere non poſſunt corpus xp̄i. quia ad hoc
ꝙ aliquis ꝯficiat corpus xp̄i requirit̄ autoritas ſacerdotalis. Ex quo ſeq̄
tur ꝙ homo eſt dignior āgelo in iſto ſeruitio. qꝛ non legitur in ſcripturis
ꝙ angelus in ſacerdotem fuit ordinatus Etiam homines ſunt maioris
autoritatis q̄ȝ āgeli in iſto. et ideo ſunt ipſis angelis digniores. ¶ Quar
tus caſus. ponatur ꝙ aliquis ſacerdos ſit mortuus. ⁊ poſt lōgum tēpus
cum diuina potentia reſuſcitetur a mortuis. nūquid ille poteſt ꝯficere cor
pus xp̄i ⁊ celebrare diuinum officium miſſe ſine nouo ordine conſecratio⸗
nis. Reſpōdet̄ ꝙ in tali caſu ipſe reſurgens a mortuis habet adhuc om̄ia